

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дачій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Скиба Ганна Іванівна – завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 11 від 30.10.24)*

II Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Пирог Віктор Володимирович Адаптація організаційних інновацій до викликів цифрового бізнес-середовища	398
Пойда-Носик Ніна Никифорівна, Карас Доріна Степанівна Фінансові технології та їх вплив на розвиток глобальної економіки	401
Повещенко Максим Едуардович Відмінність понять: “витрати”, “затрати” та “видатки”	404
Портной Євген Володимирович Інноваційна діяльність підприємства в умовах цифрової трансформації ...	406
Porfirenko Volodymyr Implementation of innovative modular standardization of electric vehicle batteries as a system for improving the efficiency of the electric vehicle fleet	408
Поярков Микола Вікторович Використання великих даних та технологій штучного інтелекту для аналізу та прогнозування податкових надходжень	412
Прохорук Роман Петрович, Коваль Микола Іванович Аспекти формування цінової стратегії підприємств торгівлі в умовах цифровізації бізнесу	414
Ребрик Петро Мирославович Інноваційні стратегії управління підприємствами в умовах цифровізації: нові виклики та можливості	418
Романова Лідія Василівна Вплив глобалізації на розвиток міжнародного ринку освітніх послуг	420
Романчишин Владислав Петрович, Дорошенко Лідія Степанівна Цифровізація економіки України в умовах глобальних викликів	424
Рудник Денис Миколайович, Данилюк Людмила Сергіївна Управління брендом будівельних підприємств в умовах цифровізації бізнесу	428
Сальников Юрій Святославович Інноваційні методи управління проектами в умовах цифровізації бізнесу	431
Саніна Дар'я Олександрівна Організаційна структура управління туристичними підприємствами	434
Санченко Геннадій Олексійович Аграрне підприємство: основні особливості функціонування	437

ВІДМІННІСТЬ ПОНЯТЬ: “ВИТРАТИ”, “ЗАТРАТИ” ТА “ВИДАТКИ”

Витрати знаходяться на початку ланцюга економічних категорій, що характеризують будь-яку господарську діяльність. Первинний характер витрат дозволяє говорити про їх особливу значимість та надзвичайну роль у досягненні економічного ефекту. Оскільки робіт присвяченим витратам є досить багато, причому нерідко досить різнопланових, а іноді і суперечливих, то на початку дослідимо відмінність понять: “витрати”, “затрати” та “видатки”.

Витрати — це реальні або припущені витрати фінансових ресурсів підприємства. Витрати в буквальному розумінні цього слова є сукупністю переміщень фінансових коштів і відносяться або до активів, якщо здатні принести дохід в майбутньому, або до пасивів, якщо цього не станеться і зменшиться нерозподілений прибуток підприємства за звітний період. Витрати роблять вплив на кінцевий фінансовий результат роботи підприємства — прибуток [1].

Поняття “видатки” в економічній літературі найчастіше визначаються як витрати, що виникають в процесі господарської діяльності, що приводять до зменшення засобів, або збільшенню боргових зобов’язань. Видатки при такому підході розглядаються як витрати, пов’язані з ресурсним забезпеченням виробництва, придбанням матеріалів, устаткування, оплатою праці працівників, орендною платою. При цьому в нормативних документах не указується на співвідношення цих категорій.

Затрати є синонімом поняття “ресурси”, а ресурси є факторами виробництва — благами, необхідними для виробництва інших благ, тобто це капітал, праця, природні ресурси, а витрати — це вартість, що кількісно дорівнює витратам на придбання ресурсів [2]. У вітчизняній економічній науці доречно використовувати термін “витрати”. Поняття “затрати” можна вживати лише тоді, коли йдеться про затрату конкретного часу (людино-днів, людино-годин), матеріалів (кілограмів, центнерів, тонн, одиниць тощо), реальних грошей на придбання товарно-матеріальних цінностей [3].

Основні відмінності аналізованих понять представлено на рис.

Можна зробити наступний висновок, що затратами є цінності, ресурси (у щонайширшому сенсі цих слів), споживані в процесі виробництва. Таким чином, затрати далеко не завжди можуть бути в повному об’ємі виявлені та оцінені в грошовому вираженні. Витрати ж є представленим в грошовому вираженні видимим споживанням матеріальних, трудових, фінансових ресурсів в результаті здійснення процесу виробництва.

Основні відмінності понять: “затрати”, “витрати” і “видатки”

За весь період існування підприємства сума видатків дорівнює сумі витрат, але видатки, на відміну від витрат, є рухом грошових коштів підприємства до його контрагентів, яке відбувається зараз (платежі) або відбуватиметься в майбутньому (заборгованості). Проте, на наш погляд, ці поняття абсолютно ототожнюються, коли йдеться про собівартості продукції (робіт, послуг). Таким чином, аналіз понять “витрати”, “затрати” показав, що затрати і витрати можуть збігатися, а можуть відрізнятися один від одного, причому ці відмінності носять переважно предметний характер. Ми вважаємо, що основними причинами у відмінності цих понять є:

1. Суть економічної оцінки природи затрат і витрат. Витрати мають розрахункову (калькуляційну) природу оцінки. Вони знаходять віддзеркалення у внутрішньому обліку, залежать від вживаної системи обліку витрат (повних або часткових витрат) і не обов'язково пов'язані з потоками платежів на підприємстві. Затрати ж мають платіжну природу і відбиваються в зовнішньому (фінансовому) обліку підприємства.

2. У затрат можуть бути відсутніми ознаки витрат: ряд затрат при обліку їх на підприємстві не має аналогів серед витрат (наприклад, розрахункові ризики, розрахункова заробітна плата підприємця в індивідуальних приватних підприємствах, розрахункова орендна плата за користування приміщеннями, що знаходяться в приватній власності у підприємця, розрахункові відсотки на власний капітал, розрахункові амортизаційні відрахування та ін.).

3. Відсутність у затрат прямого зв'язку з реалізацією продукції. Затрати в звітному періоді хоча і виникають в рамках торгівельного процесу, не завжди пов'язані з товарооборотом. Наприклад, ремонт об'єкту, що не включається в необхідне для торгівельної діяльності майно підприємства, пожертвування.

Затрати, що не відносяться до даного періоду і тому не є витратами цього періоду.

Література

1. Педченко Н., Тітенко Л., Мілька А., Артюх-Пасюта О., Тітенко Ю. (2023). Сутність та економічний зміст витрат підприємства: сучасний погляд. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія “Економічні науки”. № 1 (107). 29–36. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-1-4>
2. Дербін Е. Ф., Кілієвич О. І. Економічна теорія і державний сектор: теорія, практика, термінологія, джерела : навч. посіб. Київ : УАДУ при Президентові України, 1997. 108 с.
3. Дерій В. А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, Екон. думка, 2009. 272 с.

ПОРТНОЙ Євген Володимирович

здобувач третього (наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 “Економіка”

Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу,
ПрАТ “ВНЗ “Міжрегіональна Академія управління персоналом”

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Інноваційна діяльність на підприємствах в умовах цифрової трансформації є ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності, продуктивності та адаптивності до швидкозмінних ринкових умов. Цифрова трансформація змінює підходи до створення, управління та впровадження інновацій, відкриваючи нові інноваційні можливості для розвитку підприємств. Цифрова трансформація суттєво змінює підходи до інноваційної діяльності на підприємствах, відкриваючи нові можливості для розвитку та оптимізації бізнес-процесів. Вона передбачає інтеграцію цифрових технологій у всі сфери діяльності, що дозволяє компаніям адаптуватися до швидко змінюваного ринкового середовища [1].

Основні аспекти інноваційної діяльності в умовах цифровізації

1. Впровадження нових технологій:

- Штучний інтелект (AI): Використовуйте AI для автоматизації бізнес-процесів продуктивності та обслуговування клієнтів, а також покращує аналітику даних для прийняття управлінських рішень.
- Інтернет речей (IoT): Ця технологія дозволяє оптимізувати управління виробничими процесами, забезпечуючи реальний моніторинг і контроль.